

Dødsfald og Ægteskabsindgaaelser kan paavise om sociale Forhold. De ærede Medlemmer ville indse, at det er noget, der vil kunne have sin Betydning netop under social Lovgivning, at man har et statistisk Materiale med Hensyn til, hvorledes disse Forhold forme sig i de forskellige sociale Lag. Jeg tror, at herved er i Virkeligheden opnaaet det vigtigste, som det statistiske Arbejde her i Landet kunde kræve.

Det Lovforslag, der nu ligger paa Tingets Børd, har egentlig ikke meget at betyde i den Henseende, jeg her har omtalt, da det, som er nødvendigt for at faa et fuldstændigt statistisk Materiale her i Landet, for største Delen er opnaaet ved Kultusministeriets Resolution af 16. Juni 1911. Der var kun een Ting, som manglede, og det var, at skønt denne Resolution krævede alle disse Oplysninger formede paa den Maade, som Statistisk Bureau maatte forlange, skulde disse Oplysninger indhentes fra forskellige Protokoller, eller rettere sagt fra Protokoller, som ikke sorterede under den samme Myndighed. Man fik altsaa ikke Oplysningerne, som man kunde ønske, naar alle Nittengryen skulde være i Orden, man fik dem ikke samlede paa den Maade, at man kunde sige: Her have vi alle Kort med de individualiserede Oplysninger fra det Sogn samlede i een Bunke, men det kunde træffe, at man fra de udenfor Folkekirken staaende anerkendte Trossamfund fik en Bunke Kort, der spredte sig over forskellige Sogne. Altsaa havde man en Fornemmelse af, at der var en Smule Uorden, og det vilde mulig give Statistisk Bureau lidt forøget Arbejde at faa Stoffet samlet sammen, hvis man ønskede at samle det efter visse samfundsmæssig begrænsede Kredse, f. Eks. Sogne eller Kommuner eller lignende. Det, som i det væsentlige ønskes ved det Lovforslag, der ligger paa Tingets Børd, er at faa den Mangel afhjulpen, at Registrerne ikke ere samlede i en enkelt Protokol, gældende for en enkelt bestemt afgrænset Kreds. Det er det, man vil opnaa fra Statistisk Bureau, og selvfølgelig har det sin Betydning, skønt jeg ikke indser, at den Betydning er saa meget stor, da den nærmest bestaar deri, at der spares en Smule Arbejde med Hensyn til de statistiske Forarbejder. I alt Fald tror jeg ikke, at Lovforslaget er af saa stor Betydning, som der maaske af enkelte er blevet tillagt det.

Men naar man nu vil opnaa at faa Stoffet samlet i een Protokol, er det sket paa

en mindre heldig Maade ved det foreliggende Lovforslag. Vi mene, at den Maade, man her er gaaet frem paa, medfører Forhold, der kunne siges at krænke visse Medlemmer af Samfundet, hvad vi tro ikke er nødvendigt. Vi ville derfor ikke kunne støtte Lovforslagets Gennemførelse paa det Grundlag, paa hvilket det nu foreligger. Jeg skal ikke gaa meget dybt ind paa de Misligheder, som vi finde ved Lovforslaget, da de til Dels ere omtalte af de to ærede foregaaende Talere. Med Hensyn til det Spørgsmaal, som er omtalt af det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen), at man muligt kunde risikere, at der var trosivrige Præster, som kunde prøve paa at missionere overfor anderledes sindede i religiøs Henseende eller Folk fra andre Trossamfund, skal jeg gøre opmærksom paa, at det i Lovforslaget er krævet, hvilket ikke gjaldt tidligere, at Tilmeldelse skal ske personlig, kan ikke gøres skriftlig. Jeg tvivler ikke om, at der findes saadanne Præster, som undertiden kunne give sig til at tale om Trostilling med Folk af andre Trossamfund, der komme til dem, og jeg finder, det vilde være urigtigt, at Folk blev tvungne ind i en saadan Samtale, som der ellers ikke vilde være noget urigtigt i, saa snart den blev ført paa fri Fod. Jeg skal ogsaa henvise til, hvad der er udtalt i den nu oftenævnte Henvendelse, der er sket fra den katolske Kirke her i Landet til Rigsdagen. Det er vist rigtigt, naar de der sige, at i ingen katolske Lande, hvor Protestanterne altsaa ere i Mindretal, bliver der krævet af Protestanterne, at de skulle gøre saadanne Anmeldelser for den katolske Præst. Jeg vil ogsaa henstille til ærede Medlemmer at sætte sig ind i, hvad det vil sige for saadanne, der maaske ikke føle sig fuldstændig frie, at de skulle være udsatte for at blive indviklede i en eller anden religiøs Samtale, naar de komme til en saadan Mand, som ikke har den fornødne Takt. Jeg kan derfor ikke se rettere, selv om jeg ikke vil bruge det Udtryk, som er brugt i den katolske Henvendelse, at det er et Angreb paa Religionsfriheden, end at det i alt Fald er noget, der tenderer i den Retning, idet det Menneske, der skal gøre sin Anmeldelse, muligvis i et saadant Øjeblik ikke føler sig helt fri. I indirekte Forstand bliver det da et Angreb paa Religionsfriheden. At Katolikkerne beklage sig over, at det mosaiske Trossamfund, hvis Særstilling i denne Henseende grunder sig paa Forordningen af 29. Marts 1814, bliver foretrukket, medens Katolikkernes tidligere